

Дело C-507/23

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

8 август 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Augstākā tiesa (Senāts) (Върховен съд, Латвия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

7 август 2023 г.

Жалбоподател в първоинстанционното производство и касатор:

A

Отвeтник:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Център за защита на правата на потребителите, Латвия)

[...]

Latvijas Republikas Senāts (Върховен съд на Република Латвия)

ОПРЕДЕЛЕНИЕ [...]

Рига, 7 август 2023 г.

Настоящият съдебен състав [...] [състав на запитващата юрисдикция]

[...] в производство по касационна жалба, подадена от А срещу решение на Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд, Латвия) от 20 май 2023 г., в частта относно обезщетението за нематериални вреди, постановено по административно дело, образувано по подадено от А искане за преустановяване и обявяване за неправомерно на фактическо действие на Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Център за защита на правата на потребителите, Латвия), изразяващо се в използване и разпространяване на лични данни на жалбоподателя без неговото разрешение в сюжета на [аудиовизуално] повествователно произведение, както и за поправяне на

претърпените нематериални вреди, разгледа въпроса относно отправянето на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.

Факти

Изложение на фактите

1 Пред [Latvijas Republikas] Senāts (Върховен съд) е образувано касационно производство по дело между жалбоподателя на първа инстанция А, който е добре известен журналист и експерт в автомобилния сектор в Латвия, и Центъра за защита на правата на потребителите, във връзка с неразрешеното обработване на лични данни на жалбоподателя от страна на посочения център чрез разпространението на конкретно видео.

Центърът за защита на правата на потребителите е провел информационна кампания, в рамките на която е разпространил на няколко интернет страници видео, озаглавено „Pārbaudi — Pērc — Lietoto sociālais eksperiments“ („Социален експеримент „Проверка — Покупка — Втора ръка“). Видеото е създадено като послание, предназначено за потребителите, относно различни сериозни рискове, с които могат да се сблъскат при покупката на употребяван автомобил. Във видеото потребителите са съветвани да проверяват самоличността и репутацията на продавачите, както и да бъдат внимателни, тъй като е възможно недобросъвестните продавачи да използват нелоялни практики като имитират публично известни експерти и така да затвърдят по измамен начин доверието на потребителя в продавача на конкретен автомобил и да го убедят да закупи автомобил, който е неподходящ от техническа или от друга гледна точка. Главният герой в повествователното произведение имитира гласа на жалбоподателя, говори по телефона с характерния за него маниер и носи шапка, подобна на тази, която жалбоподателят е носил при участието си в различни програми. Във видеото се показва списък, озаглавен „Изрази, които [А] обикновено използва“ и кадри от програмата „ТЕ!“ [„ТУК!“], на които се вижда и чува да говори жалбоподателят.

Жалбоподателят, бидейки несъгласен с начина, по който се използва личността му във видеото, възразява срещу създаването и разпространението на подобно произведение. Въпреки това, същото е качено на няколко интернет страници и продължава да бъде достъпно в мрежата.

Жалбоподателят отправя искане до Центъра за защита на правата на потребителите да преустанови излъчването на видеото, да се извини публично за причинените на репутацията му вреди, както и да го обезщети за тези нематериални вреди. Центърът не уважава това искане.

Жалбоподателят подава жалба по съдебен ред, с която иска действието на Центъра за защита на правата на потребителите да бъде обявено за неправомерно, същият да бъде осъден да се извини и да му заплати обезщетение в размер на 2000 евро за претърпените нематериални вреди.

2 Administratīvā rajona tiesa (Районен административен съд, Латвия) уважава частично жалбата: обявява за неправомерно фактическото действие на Центъра за защита на правата на потребителите, изразяващо се в използване и разпространение на лични данни на жалбоподателя без неговото съгласие, осъжда Центъра да преустанови това действие, както и да заплати на жалбоподателя обезщетение в размер на 100 евро за причинените нематериални вреди и да му се извини публично.

Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд), който разглежда делото като въззивна инстанция, също уважава частично исканията на жалбоподателя: обявява за неправомерно фактическото действие на Центъра за защита на правата на потребителите, изразяващо се в използване и разпространение на лични данни на жалбоподателя без неговото съгласие, осъжда Центъра да преустанови използването и разпространението на личните му данни в повествователното произведение „Социален експеримент „Проверка — Покупка — Втора ръка“, както и да се извини публично на жалбоподателя на интернет страниците, на които е публикувал произведението. Останалите искания (за присъждане на парично обезщетение за нематериални вреди) са отхвърлени.

[Administratīvā] apgabaltiesa (Окръжен административен съд) постановява, че действието на Центъра за защита на правата на потребителите е продължило след влизане в сила на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), и че това действие противоречи на член 6, параграф 1, буква д) от посочения регламент. Лични данни са не само пълното име на жалбоподателя, но и неговата личност, за представяне на която в конкретния случай, наред с друго, са използвани кадри с него, които са взети от програмата „TE!“; като вниманието е пряко фокусирано върху неговата професионална дейност в автомобилния сектор[.] Включването на лични данни в дадено повествователно произведение, оповестяването им и съхраняването им по начин, който ги прави достъпни за трети лица, представлява обработване на лични данни. Произведението е създадено при упражняването на правомощия на публичен орган и е насочено към постигането на легитимна и обществено необходима цел, изразяваща се в повишаване на равнището на осведоменост на потребителите, за да могат същите да вземат икономическо решение за придобиването на употребяван автомобил, основано на точна информация. Тази цел, обаче, би могла да бъде постигната и без използването на личните данни на жалбоподателя, посредством различна форма на обръщение към обществеността, с произведение с различно съдържание или с друга личност в подобно произведение.

При преценката дали следва да бъде присъдено обезщетение за нарушението на правата на жалбоподателя, [Administratīvā] apgabaltiesa (Окръжен

административен съд) е приел, че извършеното от Центъра за защита на правата на потребителите нарушение не е тежко. Посоченият съд е отчел обстоятелството, че използването на личността на жалбоподателя в повествователното произведение няма за цел да накърни доброто му име или неговата репутация. У страничния, обективен и в разумни граници наблюдателен зрител, произведението не може да създаде впечатлението, че жалбоподателят е измамник или непочтен човек. На жалбоподателя са причинени нематериални вреди доколкото Центърът е обработвал и направил обществено достояние негови лични данни без да вземе предвид възражението му и да преустанови нарушението при направеното искане в този смисъл. Центърът е извършил нарушението, тъй като е тълкувал погрешно правната уредба; освен това, тълкуването на правната уредба създава затруднения. Същият съд е приел още, че създаването и разпространението на подобно повествователно произведение без съгласието на субекта на данните би било разрешено, ако е създадено за целите на журналистическата дейност, че произведение с такива характеристики е било най-подходящото за постигането на съответната цел и че не са използвани чувствителни данни на жалбоподателя. Ето защо Administratīvā argabaltiesa (Окръжен административен съд) е постановил, че наличието на видеото в интернет само по себе си не причинява на жалбоподателя вреди, изразяващи се в накърняване на доброто му име.

Тъй като Центърът не е преустановил фактическото действие след мотивираното възражение от страна на жалбоподателя, Administratīvā argabaltiesa (Окръжен административен съд) постановява, че поправянето на причинените нематериални вреди чрез възстановяването на положението, съществувало преди причиняването на същите, предвидено в член 14 от Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums (Закон за обезщетяване на вреди, причинени от държавните органи), не е достатъчно. Ето защо, посоченият съд осъжда Центъра да се извини публично на жалбоподателя на интернет страниците, на които е публикувал произведението. Тъй като видеото не накърнявало доброто име или репутацията на жалбоподателя и не са използвани негови чувствителни данни, Administratīvā argabaltiesa (Окръжен административен съд) приема, че присъждането на парично обезщетение не е необходимо.

3 Жалбоподателят подава касационна жалба срещу решението на Administratīvā argabaltiesa (Окръжен административен съд) в частта, с която се отхвърля искането му за присъждане на парично обезщетение за претърпените нематериални вреди. В жалбата са изложени следните доводи в подкрепа на искането за отмяна на посоченото решение:

3.1 Administratīvā argabaltiesa (Окръжен административен съд) е извършил погрешна преценка относно причиняването на вреди на жалбоподателя, тъй като е възприел погрешно тълкуване на понятието за накърняване на доброто име и репутация и необосновано е игнорирал редица обстоятелства, посочени от жалбоподателя в тази връзка (включително нееднократното

публикуване на повествователно произведение по такъв начин, че в очите на зрителите качеството на жалбоподателя на признат експерт по автомобилите е дискредитирано). Посоченият съд е следвало да прецени начина на възприемане от средния зрител — който обикновено не е най-наблюдателният, на видеото и личността на жалбоподателя, възпроизведена в него. Съдът не е отчел и обстоятелството, че публикуването на произведението е извършено въпреки категоричното противопоставяне от страна на жалбоподателя, в основата на което стоят основателни възражения срещу сценария на същото.

Като не е предоставил съдебна защита в областта на накърняването на доброто име, Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд) е нарушил член 95 (защита срещу накърняване на доброто име) и член 96 (защитане на личния живот) от Конституцията на Република Латвия.

3.2 Като цяло, посоченият съд е приел, че популярността на жалбоподателя и неговият подходящ образ за създаването на спорното произведение представляват основание, което обосновава нарушаването на правата му на зачитане на личния живот и на самостоятелно решение относно обработването на личните му данни.

3.3 Сложността при тълкуването на правната уредба на може да служи като оправдание за произвол от страна на съответния орган, изразяващ се в умишлено действие, противоречащо на ясно изразената воля на жалбоподателя.

3.4 Определеното от Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд) обезщетение (извинението на интернет страниците, на които Центърът за защита на правата на потребителите е публикувал произведението) е несправедливо. В една демократична правова държава обезщетенията за вреди не могат да бъдат несъразмерно занижени. Задължението за публично извинение е акт на обикновена елементарна вежливост и етика. За сравнение, член 83, параграф 4 от Общия регламент относно защитата на данните определя административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“ в размер до 20 000 000 евро или, в случай на предприятие — до 4 % от общия му годишен световен оборот за предходната финансова година.

3.5 Посоченият съд не е взел предвид, нито изобщо е анализирал член 82 от Общия регламент за защита на данните [...] [възпроизвеждане на текста на член 82, параграф 1 от ОРЗД].

Правни основания

Приложима правна уредба

Право на Европейския Съюз

4 Член 8, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 1, параграф 2 и член 82, както и съображения 75, 85 и 146 от Общия регламент за защита на личните данни.

Латвийското право

5 Член 92, трето изречение от Конституцията на Република Латвия:

„Всяко лице, чиито права са неоснователно засегнати, има право на справедливо обезщетение“

Член 14 от Закона за обезщетяване на вреди, причинени от държавните органи, озаглавен „Задължение за поправяне на нематериални вреди“:

„1. Задължението за поправяне на нематериални вреди се определя въз основа на значимостта на нарушените законни права и интереси, както и от тежестта на извършеното нарушение, като се вземат предвид мотивите и фактическите и правни основания на акта на съответния орган, поведението и съотговорността на засегнатото лице, както и останалите относими обстоятелства в конкретния случай.

2. Поправянето на нематериални вреди се извършва чрез възстановяване на положението, съществувало преди причиняването на вредите, а при пълна или частична невъзможност или когато тази мярка е неподходяща — чрез извинение или заплащане на справедливо обезщетение.

3. Ако съответният орган или съд, след преценка на обстоятелствата в конкретния случай приеме, че нарушението на законните права и интереси на засегнатото лице не е тежко, единствената или допълнителна форма на поправяне на нематериални вреди може да бъде писмено или публично извинение.

4. Максималният размер на обезщетението за нематериални вреди може да бъде 7000 евро. При причиняване на значителни нематериални вреди максималният размер на обезщетението може да бъде 10 000 евро; независимо от горното, в случай на вреда за живота или особено тежка вреда за здравето, максималният размер на обезщетението може да достигне 30 000 евро“.

Причини за съмненията във връзка с тълкуването на правната уредба на Европейския съюз

6 Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд) е приел за установено наличието на нарушение на правата на жалбоподателя, като в тази му част съдебното решение е влязло в сила; жалбоподателят, обаче, не е съгласен нито с преценката на тежестта на нарушението на правата му и на причинените в резултат на същото вреди, нито с определеното в тази връзка обезщетение. Ето защо, в касационното производство трябва да се провери

дали посочената юрисдикция е преценила правилно тежестта на нарушението на правата на жалбоподателя, извършено от Центъра за защита на правата на потребителите, наличието на причинени в резултат на това нарушение вреди, както и дали определеното от същата юрисдикция обезщетение може да се приеме за справедливо.

7 Член 82, параграф 1 от Общия регламент за защита на данните предвижда, че всяко лице, което е претърпяло материални или нематериални вреди в резултат на нарушение на този регламент, има право да получи обезщетение от администратора или обработващия лични данни за нанесените вреди.

Съдът на Европейския съюз е постановил, че тъй като Общият регламент за защита на данните не препраща към правото на държавите членки, що се отнася до смисъла и обхвата на термините, съдържащи се в член 82 от този регламент, по-специално що се отнася до понятията „материални или нематериални вреди“ и „обезщетение [...] за нанесените вреди“, за целите на прилагането на посочения регламент тези термини трябва да се разглеждат като самостоятелни понятия на правото на Съюза, които трябва да се тълкуват еднакво във всички държави членки (решение от 4 май 2023 г., *Österreichische Post*, C-300/21, EU:C:2023:370, т. 30). В този смисъл, за целите на тълкуването на посочените понятия не се прилага латвийското право, а единствено разпоредбите на ОРЗД, в съответствие с даденото им в практиката на Съда на Европейския съюз тълкуване.

Видно от решението на *Administratīvā apgabaltiesa* (Окръжен административен съд), този съд е основал изводите си относно обезщетяването на вредите само на латвийската правна уредба и съдебна практика, което е в противоречие с предвиденото в член 82 от Общия регламент за защита на данните.

Освен това, в решението на *Administratīvā apgabaltiesa* (Окръжен административен съд) са засегнати различни въпроси, за които е релевантно тълкуването на член 82 от Общия регламент за защита на данните. От наличната информация в регистъра на Съда на Европейския съюз се установява, че запитващите юрисдикции на държавите членки вече са отправили редица въпроси относно тълкуването на посочената разпоредба, отговорите на които биха могли да бъдат от значение и в разглеждания случай (дела C-340/21, C-667/21, C-687/21, C-741/21, C-182/22, C-456/22, C-590/22 и C-65/23). На тези въпроси, обаче, все още не е предоставен отговор, поради което настоящият състав счита за необходимо отправянето на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.

8 Един от съществените въпроси в производството пред *Administratīvā apgabaltiesa* (Окръжен административен съд) е дали трябва да се присъди обезщетение за нарушение на Общия регламент за защита на данните, с други думи, за самото нарушение в областта на защитата на данните, или

обратно — трябва да се докаже наличието на причинена вреда в резултат на това нарушение. Съдът на Европейския съюз вече е предоставил отговор на този въпрос.

В член 82, параграф 1 от Общия регламент за защита на данните е предвидено правото на обезщетение за материални и нематериални вреди, претърпени в резултат на нарушение на този регламент. Както Съдът на Европейския съд постановява, самото *нарушение* на разпоредбите на Регламента не е достатъчно, за да се присъди право на обезщетение, а трябва да бъдат доказани *вредите*, причинени в резултат на съответното нарушение (*м. 32 и 42 от решение по дело Österreichische Post*).

От решението на Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд) е видно, по-специално, че този съд е извършил преценка на необходимостта от присъждане на обезщетение във връзка с нарушението на Регламента само по себе си, извършено от съответния орган, тъй като не е установил каквато и да било вреда, изразяваща се в накърняване на доброто име или репутацията на жалбоподателя. Това противоречи на член 82, параграф 1 от Регламента. Ако посоченият съд е достигнал до извода, че жалбоподателят не е претърпял никаква вреда в резултат на нарушението на Регламента, той е трябвало да отхвърли искането за обезщетение или за поправяне на вредите.

За да бъде достигнато до различно заключение, обаче, трябва да се установи дали преценката на посочения съд относно наличието на вреда е погрешна.

9 В тази връзка трябва да се изясни въпросът дали дадено нарушение на Общия регламент за защита на данните, с други думи, нарушение в областта на защитата на данните, може същевременно, само по себе си, да предполага и вреда за засегнатото лице.

Съгласно съображение 146 от Общия регламент за защита на данните, администраторът или обработващият лични данни следва да обезщетят всички вреди, които дадено лице може да претърпи в резултат на обработване на данни, което нарушава този регламент. Понятието „вред“ следва да се тълкува в по-широк смисъл в контекста на съдебната практика на Съда по начин, който отразява напълно целите на Регламента. Като се позовава на същото съображение, Съдът на Европейския съюз е наблегнал при тълкуването на понятието за вреда на неговото съответствие с целите на Регламента, които са, по-конкретно, да гарантират последователно и високо ниво на защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни в Съюза и да гарантират последователно и еднородно прилагане в рамките на Съюза на правилата за защита на основните права и свободи на физическите лица във връзка с обработването на лични данни (*м. 46 и 48 от решение по дело Österreichische Post*). Освен това, понятието „вреди“, включително понятието „нематериални вреди“ по смисъла на член 82 от

ОРЗД, трябва да получат самостоятелно и еднакво определение, присъщо на правото на Съюза (*m. 44 om решение по дело Österreichische Post*).

Член 8, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз определя правото на защита на личните данни като самостоятелно субективно право, присъщо на личността, а именно че всеки има право на защита на неговите лични данни. Член 1, параграф 2 от Общия регламент за защита на данните също предвижда, че с този регламент се защитават основни права и свободи на физическите лица, и по-специално тяхното право на защита на личните данни, т.е. правото на защита на личните данни се сочи като едно от основните права и свободи на личността.

Ето защо възниква въпросът дали нарушаването на това право само по себе си предполага вреда за засегнатото лице. С други думи, ако нарушението на други гарантирани права на личността (като правото на личен живот, на собственост и т.н.) се възприема като вреда, дали може да се приеме, че нарушаването на посоченото право на защита на данните само по себе си предполага — или най-малко, при определени обстоятелства може да предполага вреда, причинена на това лице?

Горното, от своя страна, води до следващия въпрос относно връзката между нарушението на Общия регламент за защита на данните, т.е. между нарушение в областта на защитата на данните и нарушението на правото на защита на данните като субективно право. Обработването на данни е дейност, която се извършва с лични данни, които поначало са защитени. Следователно, когато обработването на данните е незаконосъобразно, може да се предположи, че с това обработване на данни се извършва необосновано нарушение на субективното право на лицето на защита на личните му данни, именно защото тези данни не са били защитени срещу незаконосъобразно обработване.

Така например, в разглеждания случай може да окаже подходящо извършването на преценка дали разпространението на лични данни в дадено произведение с информативен характер, когато е извършено въпреки изричното възражение на засегнатото лице, само по себе си причинява вреда, доколкото предполага нарушение на правото на защита на данните (което представлява вреда *per se*, въпреки липсата на доказателства за нарушаване на правото на личен живот, за накърняване на доброто име или на репутацията на това лице).

Необходимо е да се допълни, че в съображение 75 от Общия регламент за защита на данните се споменават конкретни видове вреди, от което може да се направи изводът, че дадено нарушение на Регламента, дори да представлява нарушение на правото на защита на личните данни, може само по себе си да не бъде счтено за нарушение на този регламент; с други думи, че само по себе си, нарушението на Регламента обикновено няма да се разглежда като нарушение на „правата и свободите на физическите лица“,

споменати в посоченото съображение, както и като вреда. Съображението гласи: „Рискът за правата и свободите на физическите лица, с различна вероятност и тежест, може да произтича от обработване на лични данни, което би могло да доведе до физически, материални или нематериални вреди, по-специално когато обработването може да породи дискриминация, кражба на самоличност или измама с фалшива самоличност, финансови загуби, накърняване на репутацията, нарушаване на поверителността на лични данни, защитени от професионална тайна, неразрешено премахване на псевдонимизация, или други значителни икономически или социални неблагоприятни последствия; или когато субектите на данни могат да бъдат лишени от свои права и свободи или от упражняване на контрол върху своите лични данни; когато се обработват лични данни, които разкриват расов или етнически произход, политически възгледи, религиозни или философски убеждения, членство в професионална организация, и обработването на генетични данни, данни за здравословното състояние или данни за сексуалния живот или за присъди и нарушения или свързани с тях мерки за сигурност; когато се оценяват лични аспекти, по-специално анализиране или прогнозиране на аспекти, отнасящи се до представянето на работното място, икономическото положение, здравето, личните предпочитания или интереси, надеждността или поведението, местонахождението или движенията в пространството, с цел създаване или използване на лични профили; когато се обработват лични данни на уязвими лица, по-специално на деца; или когато обработването включва голям обем лични данни и засяга голям брой субекти на данни“. Някои от изброените вреди могат да се приемат за изолирани нарушения в областта на защитата на данните, без засягане на други права и свободи (например, когато субектът на данните бъде лишен от правото на упражняване на контрол върху своите лични данни); от текста на съображението в неговата цялост, обаче, изглежда се установява, че най-често нарушението в областта на защитата на данните само по себе си не причинява вреда и до известна степен се различава в качествено отношение от вредата.

От друга страна, съображение 85 от Регламента гласи следното: „Нарушаването на сигурността на лични данни може, ако не бъде овладяно по подходящ и навременен начин, да доведе до физически, материални или нематериални вреди за физическите лица, като загуба на контрол върху личните им данни или ограничаване на правата им, дискриминация, кражба на самоличност или измама с фалшива самоличност, финансови загуби, неразрешено премахване на псевдонимизацията, накърняване на репутацията, нарушаване на поверителността на лични данни, защитени от професионална тайна, или всякакви други значителни икономически или социални неблагоприятни последствия за засегнатите физически лица“. Изброените в това съображение вреди са както тези, които сами по себе си представляват нарушение в областта на защитата на данните (загуба на контрол върху личните данни), така и свързаните с нарушението на други права и свободи (например, накърняване на репутацията).

Ето защо, изложеното засилва съмненията относно съществуващата връзка между от една страна, нарушението на разпоредбите на Регламента като нарушение в областта на защитата на данни и от друга страна, понятието за „вреда“ по смисъла на член 82, параграф 1.

10 На следващо място е необходимо да се разгледа съществуващата връзка между вредата и съответстващото ѝ обезщетение или поправяне.

При тълкуване на понятието за вреда в съответствие с целите на Регламента, Съдът на Европейския съюз е постановил, че е недопустимо поставянето на обезщетението за нематериални вреди в зависимост от определен праг на значимост, тъй като степенуването на такъв праг, от което би зависела възможността да се получи или не посоченото обезщетение, би могло да варира в зависимост от преценката на сезираните съдилища и по този начин да навреди на последователността на установения режим (*т. 49 от решение по дело Österreichische Post*).

Що се отнася до обезщетението, което трябва да бъде присъдено, с други думи, до финансовия израз на обезщетението, Съдът на Европейския съюз е постановил, че във вътрешния правен ред на всяка държава членка трябва да се определят критериите, позволяващи да се определи обхватът на дължимото в този контекст обезщетение, при условие че се спазват принципите на равностойност и ефективност (*пак там*, т. 53—54).

Съдът е постановил също, че парично обезщетение на основание член 82 от Общия регламент за защита на данните трябва да се приема за „пълно и действително“, ако позволява да се обезщети изцяло конкретната вреда, претърпяна в резултат на нарушението на този регламент, без да е необходимо за целите на такова пълно обезщетяване да се налага изплащането на наказателно обезщетение (*пак там*, т. 58).

В този смисъл, Съдът на Европейския съюз като цяло вече е установил рамката за определяне на обезщетението. Въпреки това, някои аспекти продължават да бъдат неизяснени.

11 Administratīvā apgabaltiesa (Окръжен административен съд) е приел в конкретния случай, че едно публично извинение пред жалбоподателя представлява достатъчно обезщетение за нематериалната вреда. Необходимо е да се допълни, че тази форма на обезщетяване на нематериалните вреди, по-специално, когато нарушението на правата на засегнатото лице не е тежко, е предвидена изрично в латвийското законодателство (по-конкретно, в член 14, параграфи 2 и 3 от Закона за обезщетяване на вреди, причинени от държавните органи, включително за случаи, в които *restitutio in integrum* е невъзможно).

В този смисъл, ако формата и обхвата на обезщетяването се определят от латвийското законодателство, резултатът би могъл да бъде — в зависимост от преценката на органа ответник или на съответния съд, както и в случаите,

когато *restitutio in integrum* е невъзможно — едно извинение да се приеме за достатъчно обезщетение.

Тъй като въпросът относно наличието и степента на значимост на вредата продължава да бъде неизяснен в разглеждания случай, и изясняването на този въпрос зависи от тълкуването на понятието за вреда, от съществено значение може да се окаже преценката дали налагането на задължение за извинение като единствено обезщетение е съвместимо с предвиденото в член 82, параграф 1 от Общия регламент за защита на данните, във връзка с тълкуването на разпоредбата в съответствие с целите на този регламент и с принципа на пълно обезщетяване.

12 При анализа на формата и обхвата на обезщетяването, *Administratīvā argabaltiesa* (Окръжен административен съд) е изходил, освен друго, от целите и основанията на акта на съответния орган. По-конкретно, *Administratīvā argabaltiesa* (Окръжен административен съд) е възприел в мотивите си обстоятелството, че при създаването и разпространението на произведението въпреки несъгласието на жалбоподателя, органът е изпълнявал задача от обществен интерес, че използването на личните данни на жалбоподателя е било подходящо за целта и че намерението на органа не е било да накърни доброто име или репутацията на жалбоподателя, както и че в случая прилагането на правната уредба е било сложно.

Ето защо възниква въпросът дали подобни изводи, които най-общо са свързани с поведението и мотивацията на извършителя на нарушението в областта на защитата на данните, могат да бъдат взети предвид при налагане на задължение за поправка на вредите.

Както вече бе посочено, член 82 от Общия регламент за защита на данните установява принципа на пълно обезщетяване. Следователно, ако даден съд приеме, че с оглед на мотивацията на нарушителя трябва да бъде определено занижено обезщетение от това, което поначало би съответствало на претърпяната вреда, размерът на това обезщетение ще престане да бъде пропорционален на обхвата на самата вреда. Според Съда на Европейския съюз размерът на обезщетението не трябва да има наказателен характер, именно защото това не е необходимо за постигането на пълно и действително обезщетяване за самата вреда (*т. 58 от решение по дело Österreichische Post*). Възниква въпросът дали в разглеждания случай не трябва да бъдат възприет подобен подход, с други думи — дали като се изхожда от мотивацията на нарушителя не се компрометира съществуващата връзка между нарушението и съответстващо му обезщетение, и по този начин не се засяга режимът на пълно и действително обезщетяване.

13 В обобщение, настоящият състав изпитва съмнения във връзка с тълкуването на правната уредба на Съюза. Ето защо счита за необходимо отправянето на преюдициални въпроси до Съда на Европейския съюз.

[...] [съображения от процесуален характер]

Диспозитив

На основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз [...] [позоваване на национални процесуални разпоредби], настоящият състав

Определи:

Отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

1. Трябва ли член 82, параграф 1 от Общия регламент за защита на данните да се тълкува в смисъл, че като нарушение на този регламент, незаконосъобразното обработване на лични данни може само по себе си да представлява необосновано засягане на субективното право на защита на личните данни на дадено лице, както и вреда, причинена на това лице?
2. Трябва ли член 82, параграф 1 от Общия регламент за защита на данните да се тълкува в смисъл, че допуска в случаите, когато не съществува възможност да се възстанови положението, съществувало преди причиняването на вредата, като единствено обезщетение за нематериалните вреди да бъде наложено задължението за извинение?
3. Трябва ли член 82, параграф 1 от Общия регламент за защита на данните да се тълкува в смисъл, че допуска обстоятелствата, свързани с поведението и мотивацията на обработващия лични данни (например, необходимостта от изпълнение на задача от обществен интерес, отсъствието на намерение съответното лице да бъде увредено или затрудненията при разбирането на правната уредба) да обосновават определянето на занижено обезщетение за съответната вреда?

Спира производството до произнасянето на решение от Съда на Европейския съюз.

Настоящото определение не подлежи на обжалване.

[...]

[подписи]